

Europske naftne kompanije morat će zatvarati rafinerije

Oko 15 % rafinerijskih kapaciteta u Evropi, što čini otprilike 2 milijuna barela nafte dnevno, trebat će zatvoriti do 2018. godine zbog pada potražnje za naftom i povećane konkurenциje, procjenjuje konzultantska tvrtka JBC Energy. Zbog sve većeg usmjerjenja građana na energetsku učinkovitost, potražnja za naftom na europskom tržištu slabi, dok konkurenca raste jer su ruske i rafinerije na Bliskom istoku efikasnije. Na slabost rafinerijskog poslovanja ukazuje izvješće Euroilstocka, prema kojemu su europske rafinerije u lipnju prerađile 11 % manje sirove nafte nego u istom lanjskom mjesecu jer je pad dobiti prisilio kompanije na smanjenje proizvodnje. Premda je francuski Total, najveći europski prerađivač nafte, obećao 2010. godine, nakon zatvaranja rafinerije Dunkirk, da neće u idućih pet godina više zatvoriti niti jednu domaću rafineriju, francuski sindikati plaše se da bi iduće godine, kada istekne obećanje, moglo doći do zatvaranja proizvodnih kapaciteta, a time i otpuštanja. Talijanski Eni pod pritiskom je s dvije strane. Sindikati su najavljaju štrajkove, dok mu bonitetne agencije prijete smanjenjem kreditnog rejtinga, ako ne poboljša profitabilnost rafinerijskog poslovanja. BP i Shell već su prije prodali dio svojih tvornica manjim, nezavisnim proizvođačima, no neki su od njih propali, dok se drugi bore za opstanak. I druge su europske rafinerije u problemima. Češki Unipetrol nedavno je neočekivano otpisao dio svoje rafinerijske imovine, vrijedne 230 milijuna dolara, pa je tromjesečje završio s gubitkom. Poljska kompanija PKN Orlen želi prodati svoju rafineriju Orlen Lietuva, no njihov je direktor nedavno priznao da teško može zamisliti da bi je netko kupio. „Sjeverozapadna Europa posebno je visoko na našoj listi nužne konsolidacije jer neprekidan rast ruske proizvodnje prvenstveno pogda tu regiju“, kaže David Wech, analitičar u JBC Energy, dodajući da se će se u toj regiji do 2016. godine naći još 500000 barela dnevno dizela iz Rusije. Povećanoj konkurenциji na tržištu pridonosi i američki div ExxonMobil, koji je najavio milijardu dolara investicija u modernizaciju svojih rafinerija u Evropi. „To će Exxonu omogućiti veću efikasnost proizvodnje, što znači da će efikasnost drugih rafinerija biti niža. A to će predstavljati izazov za manje rafinerije i ubrzati procese poslovnih stечajeva“, zaključuje Alan Gelder, potpredsjednik u tvrtki Wood Mackenzie.

Izvor: *Silobreaker*, 28.7.2014.

Lukoil se povlači iz srednje Europe, MOL se širi

Tvrtka Lukoil prodaje mreže benzinskih postaja u Češkoj, Slovačkoj i Mađarskoj. Ta je odluka dio prilagodbi Lukoila na poslovanje pod zapadnim sankcijama koje su uvedene ruskim tvrtkama u naftnom sektoru zbog ruske podrške ukrajinskim separatistima. Lukoil se prije nekog vremena povukao i iz Ukrajine, a sve je javno predstavljeno kao dio plana „optimizacije“ maloprodajne mreže. Mrežu od 44 postaja u Češkoj Lukoil će prodati slovačkoj naftnoj tvrtki Slovnaft, koja je u potpunom vlasništvu mađarske naftne tvrtke MOL. Mreže od 75 postaja u Mađarskoj i 19 u Slovačkoj kupit će mađarska naftna tvrtka Norm Benzinkut Kft., objavio je Lukoil bez drugih detalja o prodaji. Poslovi bi trebali biti zaključeni do kraja ove godine.

Izvor: *Oil and Gas Eurasia*, 5.8.2014.

MOL potvrdio proizvodne ciljeve – s ili bez INE

Mađarska naftna i plinska tvrtka MOL potvrdila je svoje prije objavljene proizvodne ciljeve do 2018. Izvršni direktor za financije József Simola kazao je nakon objave izvješća za poslovanje u prvoj polovici godine, da je MOL povećao investicije kako bi stvorio temelje za budući rast proizvodnje. Cilj je da grupa poveća proizvodnju ugljikovodika na 105.000-110.000 barela dnevno do 2015. te na 125.000-135.000 barela dnevno do 2018. godine. U prvoj polovici ove godine investicije, zajedno s CAPEX-om i akvizicijama dosegnule su 1,1 mlrd dolara. Budući da je ranije predviđeno da MOL ove godine investira 1,6 – 1,9 mlrd dolara, a da se očekuje dalji rast investiranja u drugoj polovici godine, očigledno je da je MOL na putu da sasvim potvrdi svoje zacrtane ciljeve, kazao je Simola. On je napomenuo da situacija oko hrvatske naftne tvrtke INA utječe na pad vrijednosti dionica MOL-a. Simola je izjavio da će mađarska tvrtka učiniti sve što je njezinoj moći da se ovaj problem riješi. Međutim, MOL je odlučan da nastavi s investiranjem i realizira svoju strategiju rasta, sa ili bez INE, kazao je Simola.

Izvor: *Portfolio.hu*, 1.8.2014.

OMV: Operativna dobit prepolovljena zbog krize u Libiji

Čista operativna dobit austrijske naftne i plinske grupe OMV prepolovljena je u drugom tromjesječju jer ih je kriza u Libiji prisilila da presele proizvodnju u skuplje zemlje. Čista operativna dobit CCS koja ne uključuje izvanredne stavke i promjene u vrijednosti zaliha iznosila je tako 369 milijuna eura, što je 50 posto manje nego u istom razdoblju prošle godine. Čista neto dobit CCS smanjena je 37 posto, na 202 milijuna eura. Do prije nekoliko godina austrijska se grupa u velikoj mjeri oslanjala na rafinerije i benzinske postaje u srednjoj i istočnoj Europi. Danas se suočava sa slabom potražnjom i prekomjernom opskrbom u ekonomski kruhkoj Europi, zbog čega je njezina rafinerijska marža u drugom tromjesječju pala 23 %. "Prognozira se da će rafinerijske marže u 2014. ostati pod pritiskom zbog slabog gospodarskog oporavka i tvrdokornih prekomjernih kapaciteta na europskim tržištima", navodi se u priopćenju OMV-a. Stoga se austrijska kompanija okrenula aktivnostima istraživanja i proizvodnje nafte koji donose veće marže. Sada troše 3,9 milijardi eura godišnje na projekte istraživanja za naftom, uključujući one u Sjevernom moru. To znači da kompanija sada više proizvodi u skupljim zemljama, budući da u Libiji, gdje je njihova proizvodnja ove godine gotovo svedena na nulu, vlada kaos, iako se navršilo već tri godine otkad je uz podršku NATO-a svrgnut režim Muamara Gadafija. OMV tako navodi da su im troškovi proizvodnje porasli 42 % po barelu zbog pojačanog udjela proizvodnje u Norveškoj i viših troškova u Rumunjskoj. Procjenjuju da će ove godine dosegnuti donji dio ciljanog proizvodnog raspona i proizvoditi 310000 barela ekvivalenta nafte dnevno ako proizvodnja u Libiji i dalje bude mirovala. Prije sukoba libijska je proizvodnja činila desetinu ukupne OMV-ove proizvodnje.

Izvor: *SEEBIZ*, 12.8.2014.

IEA: Porast će potrošnja nafte u 2015. zbog gospodarskog oporavka

Zbog globalnog gospodarskog oporavka, svjetska potrošnja nafte trebala bi porasti za 1,3 mil. barela dnevno u 2015. godini, što bi predstavljalo povećanje potrošnje od 30 %, predviđa međunarodna agencija za energiju IEA. Prema posljednjoj prognozi, iduće bi godine najbrže trebala rasti potrošnja nafte u SAD-u i to po najvećoj godišnjoj stopi od 2005. godine do danas.

Izvor: *UPI*, 12.8.2014.

Pad cijena sirove nafte na svjetskim robnim tržištima

Cijene sirove nafte s isporukom u sljedećem mjesecu na svjetskim robnim tržištima nastavljaju s polaganom silaznom tendencijom. Europski Brent na londonskom tržištu spustio se prema 101 USD po barelu (1 barel = 159 litara) dotaknuvši najniže razine u posljednjih trinaest mjeseci. S druge strane, američki WTI na robnoj burzi u New Yorku s cijenom ispod 95 USD po barelu pao je na razine kakve su bilježene u siječnju ove godine. Pad cijena ispod zadovoljavajuće donje granice OPEC-ovih ministara potvrđuje i spuštanje vrijednosti OPEC-ove referentne košarice (projek cijena barela sirove nafte na tržišta 12 članica OPEC-a) ispod 100 dolara po barelu odnosno na 14-mjesečni minimum. Ukoliko se pad cijena nastavi očekuje se da će barem najveća članica OPEC-a Saudijska Arabija započeti sa smanjenjem proizvodnje sprječavajući daljnji pad cijena. Slabija potražnja za sirovom naftom u drugom tromjesečju te nešto lošiji izgledi globalnog oporavka motivirali su i Međunarodnu agenciju za energiju IEA na reviziju prognoze globalne potražnje za naftom za 2014. na 1 milijun barela dnevno. Oporavak u 2015. trebao bi podržati rast potražnje za sirovom naftom na 1,3 milijuna barela dnevno.

Izvor: *RBA*, 21.8.2014.

NIS nastavlja modernizaciju pančevačke rafinerije

NIS je objavio da od 1. rujna počinju radovi na modernizaciji rafinerije u Pančevu, vrijedni 4,2 milijuna eura. Riječ je o radovima koji će osigurati pouzdan rad proizvodnih pogona i povećanje proizvodnje bijelih proizvoda, kao što su benzin i dizel, te avionskog goriva u skladu s Euro 5 standardima. Od radova se također očekuje povećanje energetske učinkovitosti pogona ostvarenjem ušteda do 20 %. Radovi u rafineriji neće utjecati na opskrbu tržišta.

Izvor: *SEEBiz*, 28.8.2014.

Slovačka zabrinuta zbog mogućeg prekida opskrbe plinom i naftom

Zbog zaoštravanja situacije u Ukrajini slovačku vladu najviše brinu realni izgledi da dođe do prekida isporuka prirodnog plina iz Rusije. Međutim, Slovačka se suočava i s prijetnjom prekida isporuka ruske nafte pa se premijer Robert Fico prošli tjedan sastao s vodstvom slovačke naftne transportne tvrtke Transpetrol kako bi raspravili što učiniti zbog uvedenih europskih sankcija. Slovačka cijelokupnu naftu za svoju godišnju potrošnju od oko 6 mil. tona uvozi iz Rusije naftovodima preko Ukrajine.

ZANIMLJIVOSTI

Svaka odluka vlasti u Kijevu da zaustavi ruski transport nafte izravno pogađa slovačke nacionalne interese, kazao je premijer Fico nakon sastanka s domaćim naftašima. Budući da se Slovačka pokazala solidarna s ukrajinskim problemima i da je osigurala reverzibilni protok plina iz Europe prema Ukrajini, premijer Fico očekuje da se i Kijev slično ponaša u pogledu nesmetanog transporta energenata prema zemljama Europske unije. Iako trenutačno ruska nafte stiže po planu, Slovačka razrađuje operativni plan prema kojem bi se putem Jadranskog naftovoda, koji ide s Jadrana do Mađarske i Slovačke, uvezlo 3 mil. kubnih metara nafte godišnje. Mađarska naftna tvrtka MOL u Mađarskoj, a slovački naftaši Slovnaft i Transpetrol u Slovačkoj pokušavaju zajednički sposobiti naftovod za prijevoz za njega značajne količine nafte. Tako bi se u studenom njegov transportni kapacitet udvostručio sa 3 mil. tona na 6 mil. tona nafte godišnje. Međutim, stručnjaci Transpetrola upozoravaju na dvije stvari. Prvo, nitko još nije pokušao tako veliku količinu nafte transportirati s juga do srednje Europe, jer je Transpetrol do sada s juga dobivao najviše do 0,8 mil. tona nafte godišnje. Drugo, upozorava se i na zanemareno održavanje naftovoda na području Hrvatske. Unatoč tome, uskoro bi slovački i hrvatski predstavnici trebali potpisati sporazum kojim bi se omogućio povećani transport nafte ovom rutom.

Izvor: *Spectator*, 1.9.2014.

EU se boji ruske strategije osvajanja europskih rafinerija

Ruska strategija kupovine rafinerija u EU mogla bi ugroziti energetsku sigurnost EU, stoji u nacrtu izvješća pripremljenih za lidere zemalja EU. Europski rafinerijski sektor oslabljen je zbog visokih cijena nafte, pada potražnje i smanjenim profitnim maržama, što je mnoge tvrtke natjeralo na rasprodaju rafinerija, koje sada kupuju ruske tvrtke. Lukoil posjeduje rafinerije u Rumunjskoj, Italiji, Nizozemskoj i Bugarskoj dok Gazprom preko svoje tvrtke Gazprom Neft također posjeduje rafinerije u EU.

Izvor: *SEEBiz*, 26.5.2014.

Suša povećava protivljenje hidrauličkom frakturiranju, UNP ulazi u igru

Iako je hidrauličko frakturiranje donijelo veliku gospodarsku korist SAD-u, u ostalim zemljama u svijetu ono se sporo probija. Osim ekoloških kontroverzi i političkih pitanja koja usporavaju širu primjenu ove metode po svijetu, sada je postala očita još jedna zapreka. Nedostatak dovoljno velikih količina vode, koja je nužna za frakturiranje, pogađa veliki broj zemalja i onemogućuje razvoj projekata proizvodnje nafte i plina iz nekonvencionalnih izvora poput škriljaca. Kako pokazuje izvješće američkog instituta WRI, oko 38 % rezervi škriljaca u svijetu nalazi se u potpuno sušnom ili području s vrlo malo vode. Stoga će mnoge zemlje zainteresirane za proizvodnju nafte i plina iz škriljaca, a koje raspoložive količine vode moraju usmjeriti prema potrošnji u gradovima i za poljoprivredu, trebati pronaći nove načine za frakturiranje. Na tom tragu su i nastojanja brojnih tvrtki poput Gasfraca da pronađu primjerenu zamjenu za vodu u procesu frakturiranja. Ta tvrtka eksperimentira s korištenjem ukapljenog naftnog plina (UNP) umjesto vode kod frakturiranja. Gasfrac

tvrdi da UNP može omogućiti do 30 % veću proizvodnju ugljikovodika nego dosad korišteno hidrauličko frakturiranje te nastavlja s pokusima u tom smjeru.

Izvor: *Rigzone*, 3.9.2014.

Lukoil u rafineriji u Burgasu gradi kompleks za teške ostatke

Ruska naftna i plinska tvrtka Lukoil u svojoj bugarskoj rafineriji nafte Neftochim u Burgasu investira 1,5 mlrd. dolara u prvu fazu izgradnje kompleksa za preradu teških ostataka. Investiciju je najavio predsjednik Lukoila V. Alekperov nakon susreta s bugarskim premijerom P. Orešarskim. Izgradnja kompleksa će biti podijeljena na tri godine. Završetkom iduće faze modernizacije rafinerije, koja uključuje izgradnju pogona za vakuumsko hidrokreiranje, rafinerija u Burgasu bi mogla postati jedna od globalno vodećih u energetskoj i proizvodnoj učinkovitosti budući da sada samo u 6 zemalja na svijetu postoje takvi pogoni. To su SAD, Meksiko, Kanada, Japan, Kuvajt i Poljska, javlja ruski portal.

Izvor: *Oil and Gas Eurasia*, 26.5.2014.

Fiat: Gubimo 14000 dolara na svakom prodanom električnom Fiatu 500

Prije pet godina glavni izvršni direktor talijanskog proizvođača auta Fiat Sergio Marchionne predvidio je da će Fiat gubiti 10000 dolara po svakom prodanom primjerku električnog auta Fiat 500E EV. Pokazalo se da je pogriješio za oko 40 %. Kako je sada objavio, Fiat gubi 14000 dolara po svakom prodanom primjerku električnog auta. Nadalje je naveo, kako bi za Fiat bilo najbolje da kupci ne kupuju njegov električni auto. Međutim, za zagovornike električnih auta te izjave upućuju da Fiat jednostavno ne razvija na pravi način tehnologiju električnih auta niti da želi ići u tom smjeru. Kao primjer navode najveće proizvođače električnih auta, američki GM i japanski Nissan, koji su smanjili troškove izrade električnih auta za oko 5000 dolara po primjerku te su cijenom u rangu Fiata 500E EV. S druge strane, otkriva se da Fiat zapravo stavlja naglasak na razvoj dizelske verzije popularnog modela Fiat 500 kao i na razvoj hibridne verzije mini kamioneta umjesto da razvija aute na isključivo električni pogon, naglašavaju zagovornici električnih auta.

Izvor: *Silobreaker*, 27.5.2014.

Španjolci ne žele preradu nafte iz naftnog pijeska

U španjolski Bilbao stiže prva pošiljka od 600000 barela nafte iz naftnog pijeska iz Kanade, gdje bi u obližnjoj Repsolovoj rafineriji trebala biti rafinirana, što je izazvalo proteste građana. Građani strahuju od pojačanog zagađenja u tom gusto naseljenom području, koje bi im taj pilot projekt mogao donijeti jer su u drugim dijelovima svijeta postrojenja za rafiniranje nafte iz naftnih pijesaka povezana s većom pojavnosću karcinoma, astme, plućnih bolesti i kardiovaskularnih bolesti.

U Španjolskoj prosvjednike podržavaju organizacije kao što su Friends of the Earth i Greenpeace. Repsol tvrdi da je pošiljka tek test kojim bi se trebalo utvrditi može li se tako velika količina transportirati i kažu da rafiniranje nafte iz pijeska ne rezultira

ZANIMLJIVOSTI

ništa većim emisijama od uobičajenih u procesu. Razina emisija iz Repsolovih rafinerija od 2011. pala je 16 %, a plan je da se smanji još 6 % do 2016. Europa trenutačno uvozi 4000 barela nafte iz naftnih pjesaka dnevno, no moguće je da će isporuke skočiti na 700000 barela dnevno do 2020.

Izvor: Euractiv, 2.6.2014.

Prag će sačuvati kontrolu nad naftovodima

Češka vlada će sačuvati kontrolu nad naftom i naftovodima i neće razmatrati ponudu poljske naftne tvrtke PKN Orlen da preuzme vlasništvo nad naftovodima, objavilo je češko Ministarstvo industrije i trgovine. U objavi stoji da su se dvije strane suglasile da osnuju radnu grupu koja bi razmotrila opcije za budući razvoj čeških rafinerija nafte. PKN Orlen je vlasnik najveće češke naftne tvrtke Unipetrol, koja drži i većinu udjela u češkoj naftnoj rafineriji Česka Rafinerska. U travnju je PKN Orlen poslao ponudu vlasti u Pragu s prijedlogom da se Unipetrol i Česka Rafinerska spoje s državnim tvrtkama koje upravljaju naftovodima.

Izvor: Prague Monitor, 3.6.2014.

Ruski stručnjaci očekuju pad potrošnje nafte do 2035.

Potrošnja nafte past će do 2035. godine na razinu iz 2012., dok će istovremeno rasti potrošnja plina, uvjereni su stručnjaci iz najpoznatije ruske poslovne škole Skolkovo u Moskvi. Do tog su zaključka došli proučavajući utjecaj koji će na tržište nafte imati sve veći rast cijena ugljikovodika i porast korištenja električnih auta.

Tako ruski stručnjaci očekuju da će globalna potrošnja nafte pasti na 74,5 mil. barela dnevno, dok će istodobno porasti potrošnja prirodnog plina jer će automobili sve više trošiti plin kao gorivo. Ruska studija pokazuje i da će na tržište električnih auta vjerojatno rasti brže nego što to naftne tvrtke i konzultanti misle. Očekuje se već sada značajan rast broja proizvedenih električnih auta sa 240000 primjeraka u 2013. na 400000 u 2014.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 3.6.2014.

Raste pritisak za zatvaranje rafinerija u Europi

Pritisak na zatvaranje rafinerija nafte u Europi raste kako jača konkurenca američkih rafinerija te onih sa Srednjeg istoka i iz Rusije. Poslovni planeri stoga predviđaju zatvaranje desetak europskih rafinerija u skorije vrijeme. Mnogi u naftnoj industriji strahuju da ni to neće biti dovoljno da se spasi rafinerijski sektor koji traži jeftinije sirovine i resurse kako bi se rafinerije vratile u zonu pozitivnog poslovanja. Konkurentnost europskih rafinerija ozbiljno je narušena zadnjih godina zbog prekapacitiranosti tržišta, pada potrošnje motornih goriva, novih modernih rafinerijskih kapaciteta na Srednjem istoku i porastu uvoza naftnih proizvoda iz SAD-a.

Od 2007. do danas zatvoreno je 14 rafinerija u Europi. Najviše je pogodjena Francuska u kojoj je od 2008. nestalo 30 % rafinerijskih kapaciteta koji su pali na

sadašnjih 1,4 mil. barela dnevno. Analitičari iz tvrtke Wood Mackenzie drže da će idućih godina situacija za rafinerije u Europi biti vjerojatno još gora jer će se u rad pustiti nove rafinerije na Srednjem istoku dok će istovremeno i američke rafinerije moći izvoziti na europsko tržište još veće količine jeftinijeg goriva zbog daljeg rasta proizvodnje američke jeftinije nafte.

Izvor: Hellenic Shipping News, 26.6.2014.

Za kupnju Petrola zainteresirani MOL i azerbajdžanski Socar

Za kupnju slovenskog energetskog poduzeća Petrol, najveće slovenske kompanije s lani ostvarenim prihodima od 3,2 milijarde eura, zainteresirano je više potencijalnih strateških partnera, među ostalima mađarski MOL, azerbajdžanski Socar te nekoliko međunarodnih finansijskih fondova. Iako se Petrol ne nalazi na listi 15 državnih poduzeća koja vlada prodaje u sadašnjem privatizacijskom paketu, prodaja tvrtke postala je vjerojatnija nakon što je vlada A. Bratušek promjenila energetski zakon.

Izvor: Dnevnik, 2.7.2014.

ExxonMobil ulaže 1 mlrd. dolara u rafineriju nafte u Belgiji

Američki naftni div ExxonMobil investirat će preko 1 mlrd. dolara u modernizaciju rafinerije nafte u Antwerpenu u Belgiji. ExxonMobil će sagraditi novi koker za pretvaranje teške nafte u dizelsko i brodsko gorivo za koje se vjeruje da će njihovo tržište narasti u idućim godinama. Uz to, ExxonMobil poziva vlade zemalja članica Europske unije da ne zabranjuju uvoz nafte iz naftnih pjesaka iz Kanade protiv čega su već počele protestne kampanje ekoloških aktivista po Europi.

Izvor: Natural Gas Europe, 2.7.2014.

Američke rafinerije izvoze sve više goriva

Američke rafinerije nafte snažno povećavaju izvoz motornih goriva i drugih naftnih proizvoda, čulo se na ovogodišnjoj nacionalnoj energetskoj konferenciji u organizaciji američke vlade. Zasićeno domaće tržište i višak proizvedenih naftnih proizvoda, praćeno odgovarajućom prilagodbom propisa, omogućili su da SAD umjesto neto uvoznika postane neto izvoznik naftnih proizvoda, kazala je Joanne M. Shore, glavni analitičar u organizaciji američkih proizvođača goriva i petrokemijskih proizvoda American Fuel & Petrochemical Manufacturers. Ona je posebno istaknula sve veću ulogu željeznice u dobavi jeftinije domaće nafte do rafinerija. Međutim, pri tome su najviše na dobitku rafinerije nafte na srednjem zapadu, dok se za rafinerije na istoku i zapadu zemlje situacija nije bitno promijenila. Američki stručnjaci koji su govorili na konferenciji drže da će se konkurenčija, posebno na europskom tržištu naftnih proizvoda još više zaoštiti. Budući da u Europi potrošnja goriva stagnira, ali i da se smanjuju rafinerijski kapaciteti, kao glavne buduće konkurente vide ruske rafinerije koje se moderniziraju i koje su počele razvijati izvoz vlastitih visoko-kvalitetnih naftnih goriva i drugih proizvoda na europsko tržište. Shore je istaknula

ZANIMLJIVOSTI

da mnoge američke rafinerije koriste mješavinu teških, srednjih i lakih sirovih nafti. Ona uočava mogućnost da rafinerije počnu više koristiti lake i slatke nafte. S druge strane, izvršni direktor za rafinerije i posebne projekte američke analitičke tvrtke Hart Energy Terrence S. Higgins je govorio o odlukama američkih naftnih tvrtki da grade rafinerije na Srednjem istoku i u Latinskoj Americi te da bi te odluke mogle biti vođene socijalnim i ekonomskim razlozima.

Izvor: *Oil and Gas Journal*, 15.7.2014.

Češka rafinerija obnovila ugovor o isporukama ruske nafte

Češka naftna tvrtka Češka Rafinerska potpisala je novi ugovor sa slovačkom naftnom transportnom tvrtkom Transpetrol o prijevozu ruske sirove nafte za češku rafineriju Litvinov do 2016. godine. Uvjeti i naknada za transport ostaju jednaki kao u dosadašnjem ugovoru, navodi češka tvrtka. Radi se o transportu do 4 mil. tona nafte iz Rusije.

Izvor: *Rigzone*, 25.6.2014.

MOL nudi na upravljanje postaje u Srbiji

Naftna tvrtka MOL priopćila je da će promijeniti model poslovanja u Srbiji i ponuditi partnerima na upravljanje svih 36 benzinskih postaja u Srbiji. Kako se navodi, prijelaz će biti realiziran u dolazećem periodu, u skladu s lokalnim zakonima. Navodi se da će biti primijenjen model COCA (Compay Owned Commission Agent). To znači da će MOL ostati vlasnik benzinskih postaja i nastaviti s opskrbom, dok će upravljanje osobljem, koje sada čini 500 zaposlenih, preuzeti poduzetnici.

Izvor: *Blic*, 17.7.2014.

Najavljen generalni štrajk u svim talijanskim rafinerijama nafte

Talijanski sindikat radnika u kemijskoj i energetskoj industriji Filctem Cgil najavio je održavanje jednodnevнog generalnog štrajka u svim talijanskim rafinerijama nafte koje pripadaju velikoj talijanskoj naftnoj i plinskoj tvrtki ENI. Štrajk će se održati u znak protesta zbog planova uprave tvrtke da zatvori neke od rafinerija nafte u Italiji. Generalni sekretar sindikata Emilio Miceli je najavio da će u rafinerijama kojima je vlasnik ENI štrajk trajati cijeli dan, dok će u svim ostalim talijanskim rafinerijama koje posluju izvan grupe ENI štrajk trajati dva sata.

Izvor: *Rigzone*, 18.7.2014.

Unipetrol očekuje korist od kupnje dionica češke rafinerije nafte

Najveća češka naftna tvrtka Unipetrol očekuje da će zbog kupnje preostalog udjela u najvećoj češkoj rafineriji nafte Ceska Rafinerska zabilježiti ove godine oko 19,6 mil. dolara dodatne zarade. Unipetrol je kao većinski vlasnik iskoristio svoje pravo prvakupu i početkom srpnja otkupio je za 30 mil. eura preostalih 32,4 % dionica rafinerije od talijanske energetske tvrtke ENI. Unipetrol, koji je u vlasništvu poljske

naftne tvrtke PKN Orlen, sada ima 100 % vlasništva u Češkoj rafinerskoj. Unipetrol je također preuzeo i 246 mil. dolara akumuliranih gubitaka rafinerije koji su nastali zbog prekapacitiranosti rafinerijskog sektora u srednjoj Europi zbog čega i dosadašnja razina proizvodnje u rafineriji nije bila optimalna.

Izvor: Rigzone, 23.7.2014.

Kaos u češkom parlamentu: najprije snizili pa vratili porez na gorivo

Vladajuća koalicija u Češkoj izazvala je zabunu i pomalo kaotičnu situaciju u parlamentu. Najprije je parlament iznenađujuće podržao prijedlog o znatno nižim stopama poreza na motorna goriva i donio takvu odluku, da bi nakon intervencije ministra financija samo jedan sat kasnije izglasao suprotnu odluku. Zastupnici su većinom glasova najprije podržali prijedlog za snižavanjem poreza na benzin i dizel, za koji je glasao i dio zastupnika vladajuće koalicije čime se dobio dovoljan broj glasova za odobrenje prijedloga. Snižavanje poreza je trebalo stupiti na snagu od 2015., a njime bi se ukupno smanjio prihod proračuna po toj osnovi za oko 500 mil. eura. Ideja prijedloga je bila da se poreznim olakšicama pomogne posebno češkim poljoprivrednicima te stanovništvu. To je izazvalo burnu reakciju ministra financija A. Babisa koji se nakon izglasavanja ljutito obratio zastupnicima. On je s govornice kazao kako se tih 500 mil. eura neće pretvoriti u niže cijene goriva na benzinskim postajama niti će pomoći bilo kome u stanovništvu. Taj će novac završiti u džepovima naftnih distribucijskih tvrtki, tvrdi ministar Babis koji je dodao i da oni „koji to ne razumiju mogu doći na instrukcije“. Osim toga, s takvim izglasanim niskim stopama poreza na motorna goriva Češka bi bila ispod praga razine stopa poreza na goriva koje dopušta EU, upozorio je ministar. Nakon te intervencije zastupnici su se suglasili da povuku odluku o smanjenju poreza. Maloprodajna cijena dizela u Češkoj iznosi preračunato 1,32 eura po litri dok je za usporedbu u susjednoj Njemačkoj ona 1,37 eura, u Austriji 1,29 eura i 1,36 eura po litri u Slovačkoj.

Izvor: Prague Monitor, 24.7.2014.

EIA: Ruski izvoz najviše ovisi o nafti

Rusija ostvaruje veću zaradu od izvoza sirove nafte i naftnih proizvoda nego od izvoza prirodnog plina, objavilo je ministarstvo energetike SAD-a. Državna agencija za energiju EIA je izračunala da je zarada od izvoza sirove nafte i naftnih proizvoda predstavljala 68 % svih prihoda od ruskog izvoza u 2013. Drugim riječima, Rusija od izvoza nafte i naftnih proizvoda zarađuje 4 puta veći iznos nego od izvoza prirodnog plina. Ovi su podaci objavljeni dok je u tijeku snažno nastojanje Europske unije da raznim mjerama smanji utjecaj Rusije na europskom energetskom tržištu. Upravo su Europa i Turska najveći uvoznici ruske sirove nafte, naftnih proizvoda i prirodnog plina, navodi EIA.

Izvor: UPI, 24.7.2014.

Priredio Ivo Tokić